

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

160

Vragen van het lid **Öztürk** (Groep Kuzu/Öztürk) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht dat islamitische slachthuizen tijdens het Offerfeest een slachtverbod opgelegd hebben gekregen* (ingezonden 21 september 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 10 oktober 2016)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Slachtverbod islamitische slagerij tijdens Offerfeest»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 5, 13, 14

Wat zijn de redenen dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) drie islamitische slachthuizen in aanloop naar het Offerfeest een verbod heeft opgelegd op het onbedweld slachten van runderen?

Kunt u een overzicht geven van de slachthuizen die voor het Offerfeest goedkeuring hebben gekregen van de NVWA en welke van deze slachthuizen bedweld en welke slachthuizen onbedweld hebben geslacht?

Deelt u de mening dat er sprake is van onbehoorlijk bestuur door de NVWA indien er twee dagen voor het Offerfeest dergelijke verboden worden opgelegd?

Welke maatregelen gaat u nemen zodat in de toekomst slachthuizen niet kort voor een grote productiedag te maken gaan krijgen met onaangename verassingen die een majeure impact hebben op de bedrijfsvoering van een slachthuis?

Antwoord 2, 5, 13 en 14

In mijn brief van 17 februari 2016 aan uw Kamer (Kamerstuk 31 571, nr. 27) over het Convenant onbedweld slachten volgens religieuze ritens heb ik aangegeven dat de NVWA de komende periode binnen haar reguliere

¹ <http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/slachtverbod-islamitische-slagerij-tijdens-offerfeest-1.6375173>

² <http://dutchturks.nl/islamitische-slachthuizen-krijgen-twee-dagen-voor-het-offerfeest-verbod-opgelegd/>

werkzaamheden extra aandacht zal geven aan onbedwelmde slacht in slachthuizen. Bedrijven zullen specifiek op uitrusting voor en werkwijzen bij onbedwelmde slacht beoordeeld worden. Op basis van de bepalingen in de Verordening inzake de bescherming van dieren bij het doden (nr. 1099/2009) en het Besluit houders van dieren zijn maatregelen en interventies mogelijk om het ongerief voor het dier tijdens de onbedwelmde slacht zoveel mogelijk te beperken.

In vervolg hierop heeft de NVWA 23 van de 28 slachthuizen die onbedweld runderen slachten in het voorjaar bezocht. Vijf slachthuizen zijn later bezocht, omdat zij niet gedurende het gehele jaar runderen onbedweld slachten. Bij de 28 bezochte bedrijven zijn tekortkomingen geconstateerd tijdens de inspecties. Van deze tekortkomingen is een rapport opgemaakt, dat aan de betreffende slachthuizen in juli 2016 ter beschikking is gesteld. De slachthuizen hebben tot medio augustus 2016 de gelegenheid gekregen om de tekortkomingen op te heffen; het slachthuis uit het krantenbericht waarnaar in de eerste vraag wordt verwezen tot 1 september. Vier slachthuizen hebben ervoor gekozen om de nodige aanpassingen niet uit te voeren en zijn gestopt met het onbedweld slachten van runderen. Bij de overige 24 slachthuizen heeft de NVWA herinspecties uitgevoerd om vast te stellen of de tekortkomingen voldoende waren weggenomen. Dat was bij 21 slachthuizen het geval. Bij 2 slachthuizen werden, na meerdere herinspecties, nog dusdanige tekortkomingen geconstateerd dat zij niet langer runderen onbedweld mochten slachten en 1 slachthuis was inmiddels failliet. Van de zes slachthuizen die niet langer onbedweld runderen konden slachten, konden er vijf (waaronder het slachthuis uit het krantenbericht) nog wel onbedweld schapen/geiten slachten.

Het niet langer toestaan van onbedweld slachten van runderen in enkele slachthuizen was de resultante van een zorgvuldig doorlopen proces door de NVWA.

Vraag 3, 4 en 6

Deelt u de mening dat een dergelijk verbod in strijd is met het convenant onbedweld slachten volgens religieuze riten uit 2012, waarin is bepaald dat moslims en joden bij erkende slachthuizen onbedweld mogen slachten? Zo nee, waarom niet?

Kunt u per reden aangeven of het convenant is gerespecteerd? Zo nee, waarom niet?

Klopt het dat de NVWA de regels die in 2017 aangescherpt worden nu al heeft toegepast op islamitische slachthuizen? Zo nee, waarom wordt er dan overgegaan op het instellen van een slachtverbod op runderen?

Antwoord 3, 4 en 6

Het optreden van de NVWA is conform de geldende wet- en regelgeving. De NVWA heeft geen verbod op het onbedweld slachten opgelegd, maar slachthuizen getoetst op het naleven van de wet- en regelgeving. Daarbij moet worden opgemerkt dat de mogelijkheid om onbedweld te slachten volgens religieuze riten niet is geregeld in het Convenant maar in Verordening (EG) 1099/2009 en het Besluit houders van dieren. De NVWA heeft niet vooruitgelopen op mogelijke afspraken die ik met de convenantpartijen maak en die tot toekomstige aanpassing van de wet- en regelgeving kunnen leiden.

Vraag 7 en 9

Is er voldoende expertise bij de NVWA met betrekking tot onbedweld slachten en religieuze richtlijnen? Zo ja, waar baseert u dit op? Zo nee, waarom is er onvoldoende expertise?

Uit hoeveel en welke personen bestaat de Halal Voeding en Voedsel Keuringsdienst van de NVWA, hoe zijn deze personen geworven en wat is hun taak bij de NVWA?

Antwoord 7 en 9

De NVWA beschikt over voldoende expertise om toezicht te houden op het doden van dieren bij onbedweld slachten. Over Halal Voeding en Voedsel Keuringsdienst (HVV) kan ik geen uitspraken doen. HVV is een privaat initiatief en maakt geen onderdeel uit van de NVWA. Wel is HVV gesprekspartner van de NVWA inzake het vaststellen van de data waarop ten behoeve van het Offerfeest geslacht mag worden.

Vraag 10, 11 en 12

Klopt het dat één van de slachthuizen een boete heeft gekregen van € 100.000,-?

Wat vindt u ervan dat het desbetreffende slachthuis kort voor het Offerfeest een verbod opgelegd heeft gekregen en hierdoor in financiële problemen is geraakt? Voelt u zich daarvoor verantwoordelijk?

Zijn er meerdere slachthuizen die een boete hebben gekregen? Zo ja, welke zijn dit?

Antwoord 10, 11 en 12

Naar aanleiding van het Offerfeest heeft geen van de slachthuizen nog een boete opgelegd gekregen. Wel heeft de NVWA rapporten van bevindingen opgemaakt naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen en overtredingen. Het is aan het betrokken bedrijf om de geconstateerde tekortkomingen op de lossen. Of en tot welke sancties die rapporten van bevindingen leiden, wordt momenteel nog gezien.